

Antwoorden van het Comité van Ministers op de schriftelijke vragen van de heren Martin Bosma en Harm Beertema (PVV) over de positie van het Afrikaans in Zuid-Afrika, d.d. 7 november 2011

1. Heeft u kennisgenomen van het bericht “Gee terug ons taal”¹

Ja, het Comité van Ministers heeft hiervan kennisgenomen.

2. Deelt u de waarneming van dagblad *Rapport* dat er sprake is van een “inplloffing” en zelfs een “uitwissing” van het Afrikaans op Stellenbosch, de eeuwenoude universiteit die traditioneel een thuisbasis is van het Afrikaans?

Volgens gegevens van de Universiteit van Stellenbosch wordt zo'n 62% van het onderwijsaanbod (mede) aangeboden in het Afrikaans. Daarnaast geeft de universiteit aan zich in te zetten voor tal van initiatieven waarin het Afrikaans een belangrijk aspect vormt, zoals literaire colloquia, lezingen, schrijversworkshops en het *Woordeboek van die Afrikaanse Taal*. De cijfers die in het dagblad *Rapport* worden genoemd, wijzen op het teruglopen van het Afrikaans als instructie- en onderzoekstaal. De uiteenlopende bronnen staan over de positie van het Afrikaans geen eensluidende conclusie toe.

3. Deelt u de mening van de PVV-fractie binnen de Taalunie dat universitair onderwijs in het Afrikaans van levensbelang is voor het overleven van deze minderheidstaal die zo nauw verbonden is het met Nederlands?

In het algemeen geldt dat het voor de status en de ontwikkeling van talen van belang is dat deze in alle domeinen van het maatschappelijk verkeer gebruikt worden. Dat impliceert dus tevens een inbedding in een academische context. Dit is vanzelfsprekend niet anders voor alle 11 talen die in de grondwet van Zuid-Afrika verankerd zijn. In dat perspectief is het van belang dat het Afrikaans aan universiteiten in Zuid-Afrika gebruikt wordt als instructie- en onderzoekstaal.

4. Deelt u de mening van de PVV-fractie dat herstel van het Afrikaans als volwaardige onderricht- en voertaal op Stellenbosch daarbij van groot belang is?

Zie de antwoorden op de vragen 2 en 3.

5. Bent u bereid onze verdragspartner Zuid-Afrika te wijzen op de uitkomsten van de commissie Gerwel die in 2001 uitsprak dat er in ieder geval twee volledig Afrikaanstalige universiteiten dienen te zijn, maar dat met dit advies de hand wordt gelicht?

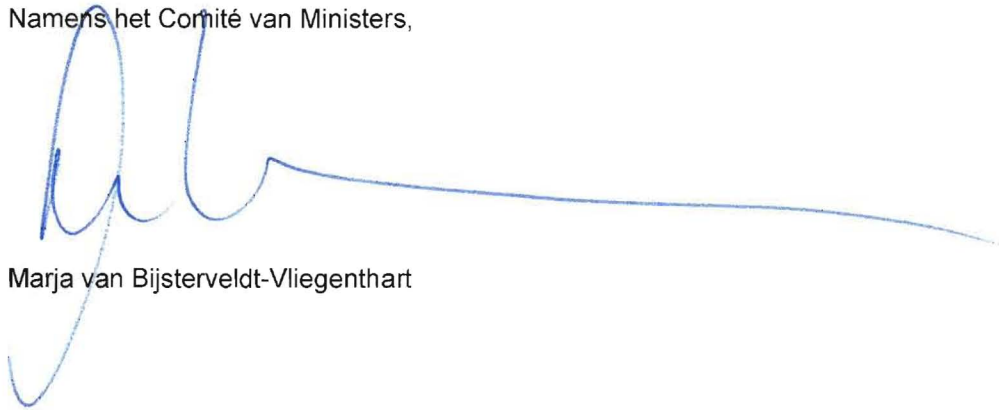
Taalbeleid is een nationale aangelegenheid. We stellen ons daar vanuit het buitenland terughoudend tegenover op. Verder is het goed om hier aan te geven dat Zuid-Afrika geen verdragspartner is van de Nederlandse Taalunie. Maar, er is wel een band. Op de top 'Nederlands, wereldtaal' in Brugge, op 19 en 20 november 2010, is vanuit de taalverwantschap tussen het Nederlands en het Afrikaans een intentieverklaring tot nadere samenwerking in taalgerelateerde contexten vastgelegd. Er zijn dan ook nadrukkelijk contacten met Zuid-Afrika over taal. Een terrein waarop we in Taalunieverband in de komende periode heel direct gaan samenwerken, is dat van de taal- en spraaktechnologie. Alle voorbereidingen zijn daarvoor getroffen en de eerste concrete projecten worden uitgezet. Vanuit het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie volgen we de uitwerkingen van de intentieverklaring op de voet op. Zo bracht Vlaams minister van Cultuur

¹ *Rapport*, 5 november 2011, zie: <http://www.rapport.co.za/Suid-Afrika/Nuus/Gee-terug-ons-taal-20111105>

Joke Schauvliege, lid van het Comité van Ministers, tijdens haar recente bezoek aan Zuid-Afrika de samenwerking ter sprake. En, eveneens in december 2011, verwees de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Uri Rosenthal in de Tweede Kamer naar de samenwerking in het kader van de Nederlandse Taalunie. Hij gaf daarbij aan dat ook de Nederlandse ambassade in Pretoria binnen de geschetste kaders blijvend betrokken zal worden bij de samenwerking in Taalunieverband, onder meer door een bijeenkomst te beleggen met pleitbezorgers van het Afrikaans als 1 van de 11 officiële talen van Zuid-Afrika.

Den Haag, 1 februari 2011

Namens het Comité van Ministers,

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart